

Jaarverslag 2006
Kapiteinshuis Pekela
Stichting Westers

Kapiteinshuis Pekela
Stichting Westers, K.v.K. 41014965
Stichting Kapiteinshuis Pekela, K.v.K. 02068653

Bestuur per 31.12.2006:

De heer drs.A.Westers, voorzitter
De heer A.Schrik, secretaris
De heer H.J.Lesterhuis, penningmeester
Mevrouw J.G.Hoiting-Schreuder
De heer H.H.Meijerink
Mevrouw F.Olsder-Bueving
De heer K.Weerts

De bestuursvergaderingen worden bijgewoond door de heer H.A.Hachmer, conservator van het Veenkoloniaal Museum te Veendam

Vrijwilligers per 31.12.2006:

A.Westers, conservator
Mevrouw J.Abring-Allemekinders
Mevrouw A.O.W.Bruggemann-Groen
De heer B.G.Bügel
De heer H.Davids
Mevrouw A.Davids-Martens
Mevrouw G.K.E.Draijer
Mevrouw H.Eerkens-Veldkamp
Mevrouw M.Haayer-Fens
De heer H.A.Hachmer
Mevrouw G.G.Heckman
De heer A.Heeres
Mevrouw G.H.Kiewiet-Bruggemann
De heer H.H.Meijerink
De heer E.Nederhoed
Mevrouw F.Olsder-Bueving
De heer J.Schrik
Mevrouw M.Schrik-Draisma
Mevrouw G.Tiktak-Steen
Mevrouw I.Timmer-De Vries
Mevrouw A.Tunteler-Bijholt
De heer W.Verhagen
Mevrouw J.Verhagen-Ottevanger
Mevrouw A.de Vries-Smit

Het Kapiteinshuis Pekela zal in het seizoen 2007 geopend zijn van 19 april t/m 14 september, iedere woensdag van 11-17 uur en iedere donderdag en vrijdag van 14-17 uur. In juli en augustus tevens elke dinsdag van 14-17 uur. Bovendien op de eerste zondag van de maand, 6 mei, 3 juni, 1 juli, 5 augustus, 2 september.

Het museum zal ook geopend zijn op 14 en 15 april (Nederlands Museum Weekend), 9 juni (Schutsemarkt), 8 en 9 september (Open Monumentendag), 27, 28, 29 december (Kerstvakantie).

Voor wijzigingen openingstijden raadpleeg website www.kapiteinshuis.nl of website www.pekela.nl

Aanmelding als donateur (minimum € 12) is mogelijk per telefoon: 0597-645235 (Lesterhuis), of schriftelijk: Stichting Westers, Albatrosstraat B 72, 9663 PR Nieuwe Pekela.

Bankrekening Stichting Westers (museum, collectie), Nieuwe Pekela, 947768955, girorekening 267878.

Bankrekening Stichting Kapiteinshuis Pekela (pand, monument), Nieuwe Pekela, 874866537.

Colofon

uitgave: Kapiteinshuis Pekela/Stichting Westers
Ds.S. Tjadenstraat C 95/96, 9663 RD Nieuwe Pekela
Vormgeving en druk: Staal PrePress, Veendam
Ontwerp logo Kapiteinshuis: Th.Zwinderman, Nieuwe Pekela

Foto's afb. 1, 12, 13, 15, 18 Judith Bender, Vlagtwedde, afb. 4 J.van der Werf, Zaandam; afb. 11 J.de Haan, Groningen.

Het bestuur vergaderde in het verslagjaar acht maal, waarvan één keer samen met de vrijwilligers.

De heer H.H.Meijerink trok zich als penningmeester terug en werd in die functie opgevolgd door het nieuwe lid van het bestuur, de heer H.J.Lesterhuis. In verband met de uitbreiding van het museum was aanvulling van het aantal vrijwilligers noodzakelijk. Een zestal inwoners van Pekela werd bereid gevonden gastheer of gastvrouw te zijn.

Elf donateurs vielen af, acht nieuwe meldden zich aan, zodat het aantal donateurs per 31 december van het verslagjaar 119 bedroeg.

In verband met de restauratiewerkzaamheden was het museum bijna het gehele seizoen gesloten. Bezoekers mochten al vanaf 11 juli een kijkje nemen. Sinds de officiële opening op 18 augustus groeide het aantal nieuwsgierigen, die veelal in groepsverband kwamen (fietsclub Veendam, Bond van Plattelandsvrouwen/Vrouwen van Nu Nieuwe Pekela, reünie familie De Boer, Culturele Commissie Pekela, docenten Wessel Gansfortcollege, Groningen). Ook op Open Monumentendag 9 september, de Dag van de Regio 1 oktober en de Rabo Museumdag 28 oktober kon het museum geopend zijn. Tenslotte werd, nu wij dank zij de aanleg van een CV-circuit de bezoekers niet in de kou hoeven te laten staan, besloten drie middagen tussen Kerstfeest en Nieuwjaar open te zijn. Er werd dankbaar gebruik van gemaakt. Enkele vitrines werden speciaal voor die dagen gevuld met 19e eeuwse handgeschreven Nieuwjaarswensen en 20e eeuwse gedrukte Kerst- en Nieuwjaarskaarten uit eigen verzameling. Zo werd het met 530 bezoekers – evenveel als in het gehele vorige seizoen waren binnengekomen – ook in dat opzicht toch nog een goed jaar. En de 100 aanwezige genodigden op de officiële opening van het museum op 18 augustus zijn daar dan nog niet bijgeteld...

Op 29 september bracht de Commissaris der Koningin, de heer H.Alders, op werkbezoek in de gemeente Pekela, samen met burgemeester M.Schollema en enige medewerkers een bezoek aan het Kapiteinshuis Pekela.

Het grote kabinet, in 2002 door de familie Ebling aan het museum geschonken, werd door mevrouw Y.C.Nijlunsingh te Den Aniel gerestaureerd en kon nu in de grote achterkamer worden opgesteld.

In alle ruimtes (behalve in de kelder) werden CV-radiatoren geplaatst.

Het alarmsysteem dat uitgebreid diende te worden werd in zijn geheel vervangen. Het museum is nu ook, door middel van twee handapparaten, telefonisch bereikbaar. Onder het aanrecht in het keukentje werd een kleine koelkast geplaatst.

De officiële opening van het museum vond op 18 augustus plaats. Aangezien het museum zelf niet over de daarvoor benodigde ruimte beschikt werden de genodigden ontvangen in het tegenover het museum gelegen Het Tehuis. Na een welkomstwoord van de heer Schrik, secretaris van het bestuur, en een toespraak van de voorzitter opende de burgemeester van Pekela, de heer M.Schollema, het gerestaureerde Kapiteinshuis Pekela,

door hem de ‘parel van Oost-Groningen’ genoemd. Daarna begaf het gezelschap zich te voet, over het bruggetje, naar ‘landszijde’, om het uitgebreide museum te bewonderen. In de tuin, waar een party-tent stond opgesteld, werd de honderd aanwezigen ter afsluiting een hapje en drankje aangeboden.

De voorzitter hield de volgende toespraak:

‘Vandaag is het dan zo ver: na een ingrijpende restauratie van vooral het voorhuis kan het Kapiteinshuis nu in zijn geheel als museum in gebruik worden genomen.

Het was voor allen die in het afgelopen half jaar als medewerker van het museum bij de restauratie betrokken waren een enerverende tijd. Je zou kunnen zeggen: wij volgden een spoedcursus onder het motto: hoe restaureer ik in korte tijd een Rijksmonument, hoe richt ik het voormalige woonhuis van een Pekelder schipper op verantwoorde wijze in als museum, hoe laat ik de bestaande collectie optimaal tot zijn recht komen en ... hoe financier ik dit alles?

In goede samenwerking met architect Barneveld en zijn medewerker mevrouw Kloosterman van O.V.T. Architecten te Groningen, met aannemingsbedrijf Doornbos, voegbedrijf De Vries en schildersbedrijf Poelman, allen te Groningen, en met stukadoorsbedrijf John Lemmen te Bedum werd het werk geklaard. Aan de verzorging van het interieur werkten mee Becker Installatietechniek te Nieuwe Pekela voor de verwarming, International Engineering Consultants for Restoration Technology B.V., H.H.O. Jahn te Nijmegen door het geven van advies voor de behandeling van de muren en Bruins Visscher Licht B.V. te Groningen, die de verlichting voor zijn rekening nam. De tegelrestaurateur J.van der Werf te Zaandam en de heer H.Hut te Beerta die adviseerde bij de conserverende behandeling van de houten bedsteewand leverden een belangrijke bijdrage aan de inrichting.

Overigens werden niet alleen het voorhuis, maar ook de overige ruimtes en niet te vergeten het exterieur grondig aangepakt.

Het pand Ds.Sicco Tjadenstraat C 95/96 is al sinds jaar en dag een beschermd monument. Er kon dus een beroep gedaan worden op de Rijksdienst voor de Monumentenzorg voor het verkrijgen van een subsidie. De Rijksbijdrage werd volgens de geldende normen toegezegd. Om het maximale bedrag te kunnen verkrijgen werd zelfs, overigens op advies van Monumentenzorg zelf, naast de bestaande Stichting Westers een tweede stichting, de Stichting Kapiteinshuis Pekela, in het leven geroepen. Aangezien de beide genoemde stichtingen niet over ruim eigen kapitaal beschikken moest voor meer dan de helft van de benodigde gelden een beroep worden gedaan op fondsen, waarvan vermoed werd dat hun subsidiebeleid spoorde met onze doelstelling. Er werden zeven mogelijke subsidiënten benaderd, die – tot onze grote vreugde – allen een bedrag in het vooruitzicht stelden! Ik noem ze hier graag – en in dank! – bij name: Stichting K.P.Boon te Wassenaar. Ik mag hier aan toevoegen, dat de oprichter van deze stichting, wijlen Kornelis Pieter Boon te Hoogezand, en Kornelis Boon die in 1799 het Kapiteinshuis liet bouwen, tot hetzelfde doopsgezinde geslacht behoorden!

Stichting TBI Fonds te Ammerzoden
 J.B.Scholtenfonds te Groningen
 Stichting SNS Fonds te Wildervank
 Stichting VSBfonds Groningen-Denthe te Groningen
 Stichting Jhr.Rhijnvis Feith te Groningen
 Stichting De Veenhove te Winschoten

De donateurs van het museum lieten het er niet bij zitten en droegen ter afronding een aanzienlijke partij bouwstenen bij, waarvoor wij hun graag vanaf deze plaats dank zeggen!

Het is wellicht zinnig heel in het kort iets te vertellen over de geschiedenis en de bewoning van het Kapiteinshuis:

Op twee mei 1798 kocht Kornelis Jans Boon, schipper van de smak Vrouw Jantje - genoemd naar zijn vrouw, Jantje Roelfs Koop – voor 365 gulden, 10 stuiver en 7 duiten een lapje grond aan landskant, d.w.z. de Westervoldse zijde van het Pekelder Diep. Een aantrekkelijke plaats, schuin tegenover toren en kerk en niet ver verwijderd van het verlaat, de sluis, met zijn kroegjes en winkeltjes het drukste punt in Nieuwe Pekela. Het jaar daarop, in 1799, werd daar deze kleine kapiteinswoning gebouwd.

Kornelis Boon stierf, slechts 45 jaar oud, in 1805, vermoedelijk aan roodvonk, een ziekte waaraan kort te voren twee van zijn vier kinderen waren overleden. Jantje Koop, in 1809 hertrouwd met Berend Edes Brouwer, bierbrouwer, logementhouder en eigenaar van landerijen en scheepsportiën, overleefde haar beide echtgenoten en overleed, bijna 93 jaar oud, in 1854.

Het huis kwam in het bezit van een familielid, Lammert Jans Naatje, schipper van de kof Alberdina Edzina en de kof Elisabeth. Hij was de laatste kapitein die het huis bewoonde. Daarna werd de woning betrokken door een blinde spekslager uit Nieuwe Pekela, Harm Lukas de Wit. Vervolgens kwam het huis in het bezit van koopman Woltherus de Jonge en werd het bewoond door het gezin van de boderijder Fokko Woltjes. Diens dochter, Engelina Woltjes, werd hier in 1909 geboren. Toen het pand

in 1976 in andere handen overging mocht zij in het voorhuis blijven wonen. Met het overlijden van de door ons allen zo betreurde Engelina – voor ons Liene – Woltjes op 6 april 2005 kwam aan de particuliere bewoning van het kapiteinshuis uit 1799 een einde. Van nu af aan zal het in zijn geheel als museum in gebruik zijn.

Graag willen wij ook onze dank betuigen aan al die dames – vrijwilligers, donateurs en de conservator van het Museum voor Naaldkunst te Wedde – die voor het opmaken van een bed in een der bedsteden en voor het vullen van het kabinet in de voorkamer zakken vol witgoed, lakens, kleurige beddetijken, peluwen en andere textiel schonken. Eén van hen stopte de gaatjes in het mooie, oude morskleed in de voorkamer, een ander verstellde een oud damasten gordijn voor het kantoortje, weer een ander naaide vier kussenvertrekken voor de rieten stoelen en nog weer anderen zetten de meubelen in de was en poetsten het koper. Alles blinkt! Dank ook aan Ger Reins, van wiens technisch vernuft wij bij de herinrichting hebben mogen profiteren. Een speciaal woord van dank aan ons bestuurslid Klaas Weerts die tijdens de verbouwing een coördinerende spilfunctie vervulde. Met vragen, problemen en probleempjes kon men bij hem terecht. Hij wist raad.

Het gemeentebestuur van de gemeente Nieuwe Pekela, later van de gemeente Pekela, heeft de Stichting Westers en het museum Kapiteinshuis Pekela vanaf het begin een goed hart toegedragen en, ook financieel, gesteund. Wij zijn daar altijd zeer dankbaar voor geweest. Het verheugt ons dan ook, dat de burgemeester van Pekela, de heer Schollema, bereid was – ik mag wel zeggen spontaán zich bereid verklaarde – om vandaag het nu voltooide museum te openen, te heropenen. Wij kunnen straks over de drempel stappen en als zelfstandig historisch museum van Pekela, in nauwe samenwerking met het Veenkoloniaal Museum te Veendam, verder gaan met het onder de aandacht brengen van de zo rijke historie van de Pekel.’

De restauratie

De grote restauratie van het Kapiteinshuis Pekela die in de zeventiger en tachtiger jaren van de vorige eeuw plaats vond betrof hoofdzakelijk het exterieur (vernieuwing van dak en achtergevel) en het interieur van het achterhuis. Restauratie van het voorhuis kon toen niet aan de orde zijn, omdat het nog bewoond werd. Dit gedeelte van het pand, zowel de voor- en zijgevels van het exterieur (afb.1) als de diverse ruimtes van het interieur, werd in 2006 alsnog onder handen genomen.

Vorkamer, raamwand

Tijdens de werkzaamheden in de voorkamer werd een aantal belangwekkende vondsten gedaan, die van invloed waren op de uiteindelijke inrichting van het vertrek. Tussen de ramen van de voorgevel bevond zich een schoorsteenmantel, onderdeel van een houten betimmering die eerst laat, in de veertiger jaren van de vorige eeuw, was aangebracht (afb.2).

Onder de ramen zaten kastjes, aan weerszijden van de ramen blinden. Bij nader onderzoek bleek dat de gehele wand oorspronkelijk betegeld was geweest. Zo kwamen aan weerszijden van de schoorsteenmantel, aan het oog onttrokken door behang, hoge, zeer smalle deurtjes te voorschijn (af. 3), die bij het openen zicht gaven op 'pilaartjes' oftewel 'festons', verticale strips van elk dertien tegels. Deze waren beschilderd met een blauwe, doorlopende figurale en florale decoratie van engeltjes met een lint, waaronder zittende putti, op een ladder staande druivenplukkers, zittende vrouwen, rocailles, vliegende engeltjes, rozen, tulpen en ander floraal bijwerk (afb.4).

Na verwijdering van schoorsteenmantel en betimmering werd de gehele raamwand weer betegeld. Aan het plafond waren nog de contouren van de vroegere schouw zichtbaar, die aan de hand van dit gegeven in de oorspronkelijke vorm gereconstrueerd kon worden. De oude ijzeren haardplaat op de vloer was met zijn 'rakeldobbe' (gat onder de plaat, waarin de as gerakeld werd) nog altijd aanwezig (afb.5). In de schouw werd een blauw schepentableau, dat bij de vorige restauratie in de zijmuur van het 'kantoorje' was ingemetseld, maar oorspronkelijk in de schouw zat, weer teruggeplaatst. Twee spiegelbeeldige schepentableaux, waarvan restanten tijdens beide restauraties onder kastjes en vloer werden teruggevonden, moeten destijds het muurvlak onder de schouw gesierd hebben. Zij waren echter in te slechte staat en te onvolledig om teruggeplaatst te worden. Zowel het tableau als de 'pilaartjes' werden, waar nodig, gerestaureerd. Aangezien de decoratie op de

afb. 1 de voorgevel

afb. 2 schoorsteenmantel, oud

afb. 3 detail schoorsteenmantel met linker pilaartje

afb. 4 pilaartjes

afb. 5 herstelde schouw met tableau en pilaartjes

afb. 6 huidige haard met aankleding

'pilaartjes' spiegelbeeldig is konden enkele tegels bijgemaakt worden ter vervanging van ontbrekende exemplaren. Zo kon de raamwand gereconstrueerd worden naar de situatie van 1799! (afb.6)

De schepentableaux en de 'pilaartjes' zijn in Harlingen in de gleibakkerij Buiten de Kerkpoort vervaardigd en geschilderd door Meindert Jans Vogelzang (1761-1819). Zij zullen geleverd zijn door Baltus de Vries. Deze uit Harlingen afkomstige 'steenkoper' had zich gevestigd in Oude Pekela, waar hij op 20 mei 1783 trouwde met de weduwe Lammechien Luikens uit Blijham. Zijn naam komt als 'Baltus J.de Vries in de pekela A' voor op een lijst van Oost-Groninger en Oostfrieze steenkopers in 'Eenige aantekeningen van de Gleijbakkerij' (Buiten de Kerkpoort) uit 1794.

De tegels en tegeltableaux, ter isolatie en tevens als decoratie aangebracht in het interieur van de lange rijen schippershuizen, boerderijen en woonhuizen die aan het eind van de 18e en het begin van de 19e eeuw langs het Pekelderdiep gebouwd werden, zijn door hem aangevoerd en verhandeld.

Voorkamer, oostwand

Na het verwijderen van de betengeling met zeven lagen behang bleek de stuc laag op de wand, evenals dat het geval is geweest bij de overige wanden in het voorhuis, oorspronkelijk lila getint te zijn, geweest. Tegen de zeven keer in die kleur aangestroken wand tekenden zich de contouren af van een kabinet, dat op een gegeven ogenblik enige decimeters naar rechts verplaatst moet zijn (afb.7). Links ervan was juist nog de omtrek te zien van een kleine staartklok. Het kabinet dat tot nu toe in de achterkamer stond opgesteld heeft exact dezelfde hoogte als het 'schimmige' kabinet en heeft nu, goed gevuld met kleding en beddegoed, op die plaats zijn uiteindelijke plaats gevonden (afb.8).

Bij het verwijderen van de stuc laag bleek zich dicht bij het raam een rechthoekige nis te bevinden (74 x 97 cm) die al in een vroeg stadium moet zijn dichtgemetseld met zeven rijen stenen, die met de smalle zijanten op elkaar zijn gezet (afb.9). De originele buitenmuur met zijn ononderbroken metselwerk laat zien, dat het geen raam is geweest. Vermoedelijk heeft op die plaats een ondiep, uitkragend muurkastje gezeten, dat mogelijk door een geprofileerde houten rand was omgeven. Dergelijke kastjes kwamen in Groningen in de 18e eeuw meer voor (zie Johan de Haan, 'Hier ziet men uit paleizen', Assen 2005, afb. 120).

Ook de westelijke kamerwand werd opnieuw gestucadoord en van de lila kleur voorzien. De oorspronkelijke tussendeur, slechts 169 cm hoog, werd gerestaureerd (afb. 13 onder).

afb. 7 detail met contouren kabinet

afb. 8 huidige oostwand met aankleding

afb. 9 muurkastje

*afb. 10 con-
serverende
behandeling*

Achterwand

Het houten beschoot van de achterwand met zijn twee bedsteden en tussengelegen porselein- of diggelkast kreeg een conserverende behandeling (afb.10). De binnenkant van de kast, beplakt met ettelijke lagen behang, werd nu rood geschilderd, aansluitend bij de tint op de dagkant van de legplanken onder de verguld loden sierstrip (afb.11). Dergelijke sierstrips met rococo-ornament kwamen in veenkoloniale schippershuizen meer voor (De Haan, p. 409). Het bedschot vormt een uniek, rijk onderdeel van het interieur. De gelede kast is nu geheel gevuld met Engels aardewerk en Russisch porselein uit eigen verzameling (afb.12).

Onder de niet oorspronkelijke, nu grotendeels vernieuwde vloer van de voorkamer bleek zich een opgemetseld, leeg keldertje te bevinden, dat vermoedelijk voor winteropslag werd gebruikt.

*afb. 11
sierrand*

*afb. 12
huidige
bedsteewand*

Kantoortje en gang

Bij de vorige restauratie waren de wanden en de vloer van het kantoortje, een vast bestanddeel van een Veenkoloniale schipperswoning, al vernieuwd. Nu werden ook hier de wanden lila aangestroken. De kleine bedstee werd ingericht (afb.13).

De wand van de gang werd opnieuw gestucaadoord en geschilderd (afb.14).

Documentatieruimte

De voormalige keuken kreeg een meervoudige bestemming. In deze neutrale ruimte met zijn blanke muren zijn nu de kaartverkoop, de handbibliotheek, de documentatie en de videopresentatie ondergebracht. Er is een beperkte mogelijkheid tot expositie aanwezig (afb.15). Vanuit dit vertrek voert een trapje naar de kleine kelder.

afb. 14 wand gestucaadoord en geschilderd

*hierboven: afb. 13
boven: kantoortje met bedstee
onder: doorzicht kamer naar kantoortje*

afb. 15 mogelijkheid tot expositie

afb. 16 onttakeld

afb. 17 huidige inrichting

De door vocht aangetaste wanden werden afgebikt (afb.16) en nieuw betegeld (afb.17).

Onder de vloer van de voorkamer werden onder meer grote, handgesmede spijkers en fragmenten van roodbakkend, al dan niet met loodglazuur bedekt of in engobetechniek versierd gebruiksaardewerk gevonden. Toch wel de aardigste vondst was het fragment van een pijpenkopje van Thürings porselein uit de tijd rond 1800, polychroom beschilderd met een door enig groen omgeven basement met het opschrift 'Liebe' en de aanzet van een zuil (afb.18). Het is best mogelijk, dat schipper Kornelis Boon zelf dit pijpje, aangekocht van een rondreizende marskramer ('Kiepenkerl') uit Westfalen, heeft gerookt !

A.Westers

afb. 18 pijpenkopje

Schenken, legaten, bruiklenen, aankopen

Kornelius Jans Zeven
scheepsportret van de kof Concordia (132 ton, in 1830 te Hoogezand gebouwd) met op de achterste mast de vlag van het Amsterdamse zeemanscollege Zeemanshoop met het nummer 548. Op églomisé (achter het glas geschilderde) zwarte binnenlijst met gouden bies gesig-neerd 'Concordia kaptn Kornelis Jans Zeven 1843'

In mahoniehouten lijst.

Aquarel, dagmaat 45 x 60 cm

Schipper en amateurschepenschilder Kornelius Jans Zeven (N.Pekela 1807 - O.Pekela 1865) portretteerde zelf het schip, waarvan hij van 1841-1863 kapitein/eigenaar was.

Hij was oomzegger van Kornelis Boon die in 1799 het huidige Kapiteinshuis Pekela liet bouwen

Mello Willems Pott (1813 - Oude Pekela - 1877)

Bosrijk landschap met enkele figuren

Olieverf/paneel, niet gedateerd, 30 x 49,5 cm

Gesig-neerd r.o.: M.W.Pott. In oorspronkelijke vergulde lijst

scheningen mevrouw K.G.Wegman-Straat, Winschoten

Steendruk 'Ledigheid stort den mensch in gewis verderf' door C.F.Balkema, uitg. Kon. Steendrukkerij C.W.Mieling. In oude lijst

Dagmaat 61 x 49 cm

Met bijbehorend boekje 'Verklaring van het Nijverheids-Tafereel Ledigheid etc. Ontworpen met de pen geteekend en gegraveerd door C.F.Balkema, te Oude Pekela. Gedrukt ter Boekdrukkerij van de Wedw. Joh.Huisingh, te Winschoten 1850'

schening familie Ebling

Onbekende Napolitaanse kunstenaar, gezicht op de vuurspuwende Vesuvius

Onderschrift: 'Eruzione del Vesuvio 1861'

Dekverf, 38 x 58 cm

Twee foto's (borstbeeld) van Berend Bijholt (Wilder-vank 1844 - Ierse Zee 1902; stuurman op o.a. de Acadië II en op De Gezusters)

Foto van Berend Bijholt, als drenkeling gekleed liggend op een baar, die door twee mannen aan één kant wordt opgetild. Berend Bijholt was in oktober-november 1902 als stuurman van De Gezusters, op reis van Delfzijl naar Cardiff, tijdens een storm in de Ierse Zee verdronken en aangespoeld bij Barmouth aan de kust van Wales. Hij werd begraven te Llanenddwyn, vier km. ten noorden van Barmouth. De foto werd ter identificatie van het lijk opgestuurd naar de familie in Nieuwe Pekela

Zwaard van een zaagvis

Zeemanssouvenir. L: 42,5 cm

Paar zeer grote hoorns van een Zuid-Braziliaans Crioulo-rund

Zeemanssouvenir aan het eind van de 19^e eeuw door stuurman Berend Bijholt meegebracht van een reis naar Brazilië, verm. Pelotas, de havenstad met haar vele slachterijen

Diam. open uiteinde: 14 cm

Stalen trancheervork en -pen met hoornen handvat Engeland, verm. Liverpool, 2^e helft 19^e eeuw

L.: 26, resp. 29 cm

Houten pijpenstandaard met getordeerde steel en kopen binnenbak

H.: 51 cm

Messing S-vormige deurklink

Witte, blauw geaderde kamerpot van Engels aardewerk, gemerkt Copeland

Staffordshire, Stoke-on-Trent, fa. Copeland, 2^e helft 19^e eeuw

Diam.: 23 cm

scheningen van de heer en mevrouw Tunteler -Bijholt, Nieuwe Pekela. De voorwerpen zijn afkomstig uit de familie Bijholt, de souvenirs zijn meegebracht door stuurman Berend Bijholt

Grote kom van Chinees Imari-porselein, met polychrome, florale decoratie in velden, 18^e eeuw

Diam.: 30 cm

Porseleinen gemberpot met deksel, met blauwe decoratie van landschap

China, 19^e eeuw

Theeservies van Russisch porselein met decor van gouden guirlandes, bestaande uit theepot,

suikerpot, melkkan, spoelkom, zes koppen en schotels. Gemerkt Riga, Sidor Terentevich Kuznetsov (directeur porseleinfabriek 1854-1864). Van een reis naar de Oost-zee meegebracht door Berend Gerrits Ebling uit Oude Pekela, van 1852-1869 schipper van de schoenerkof Anna Henderika

Theeservies van Engels luster-aardewerk, gedecoreerd met aardbeiranken, bestaande uit 2 theepotten, suikerpot, melkkan, spoelkom, ovale onderschotel, 12 koppen en 17schotels, 1 cilindervormig kopje, 4 grotere schotels. Niet gemerkt, doch verm. Dawson Low Pottery, South Hylton bij Sunderland, midden 19^e eeuw. Door Berend Gerrits Ebling tussen 1852 en 1869 meegebracht van een reis naar Newcastle

Glazen vaas met lange, cilindervormige hals en brede voet, gedecoreerd met rode rozen en gouden maansikkel en ster. H. 28 cm

scheningen familie Ebling

Stel witte miniatuurpoedels van Engels aardewerk, gedeeltelijk bedekt met gruis; met enige zwarte en okerkleurige details
H.: 9 cm
Staffordshire, midden 19^e eeuw
aankoop

Twee borden van Engels aardewerk, in transfer-techniek gedecoreerd met Chinese draken in rood op de rand, in groen op het middenvlak; decornaam 'Dragon'. Gemerkt J. & M. P. Bell, Glasgow Pottery. Registered design number 33870, ingevoerd in 1899
Diam.: 21,5 cm
schenking de heer H.A.Hachmer, Nieuwe Pekela

Kruik van aardewerk, door de amateurschilder Johannes Georgius Deelman (Groningen 1870 – Oude Pekela 1944) polychroom beschilderd met een vrouw tussen grote bloemen
H: 30,5 cm
schenking mevrouw S.H.Woltjer-Drost, Nieuwe Pekela

Ovale zilveren kledinggesp met ruitversiering
Gemerkt E in ruit = Harm Andries Eilers (Nieuwe Pekela 1785, zn. v. Luth. predikant – Napoleontische veldtocht naar Rusland, 1813)
Gr. diam.: 8,3 cm
aankoop

Zilveren beursje met beugeltje eindigend in liggende leeuwjes en tasje van maliënwerk met vier pendentiefs. Meesterteken RH onder vijf stippen in rechthoek = Roelof Huisinga (Oude Pekela ca 1775 - Groningen 1827), zilversmid te Groningen. Roelof was een broer van Petrus Johannes Huisinga, maire, schout, burgemeester van Oude Pekela
Br. beugel 8 cm, l.: 14 cm
bruikleen N.N.

Zilveren cilindervormig lodereindoosje met concentrische ornamentranden en schildje, waarin gepunt 'E A S 1854' (= Elisabeth Agnes Sinnige. Zij trouwde te Veenendam in 1854 met Bernardus Th. Ph. Feldbrugge, koopman te Oude Pekela. Diens broer, Jodocus Feldbrugge, trouwde 1866 met Angelica Th. Sinnige, zuster van Elisabeth. Jodocus was rond 1850 inwonend leerling bij de zilversmid Abraham Westers te Nieuwe Pekela. Hij werd later koopman te Groningen.)
Gemerkt W met onder en boven een stip = Abraham Westers (1782 - Nieuwe Pekela - 1862), zilversmid te Nieuwe Pekela. Jaarletter U = 1854
H.: 3,8 cm
aankoop

Zilveren suikerstrooilepel met ovale bak
Gemerkt P. onder hamer = Hilbert Pots (Oude Pekela 1800 - Süder Christian Eberhard Polder, Ostfr., 1858). Van 1829 - 1851 zilversmid te Oude Pekela, later moleenaar in Ostfriesland
Gr. diam. bak: 7,8 cm, L.: 17 cm
aankoop

Riganapje, in rood en zwart gedecoreerd met florale motieven. Gemerkt: 'Made in Russia'. Vervaardigd tussen 1888 en 1922. Diam. 15,5 cm
schenking mevrouw A.Rosema-Begeman, Nieuwe Pekela

Twee korte, messing breinaalden, 19^e eeuw
L.: 23 cm
schenking de heer H.de Boer, antiquair te Groningen

Voor de bedsteden en kabinetten:

Rood en blauw geruite bedden- en peluwtijk
Rood en blauw geruite beddentijk
Twee wit katoenen lakens met twee gehaakte stroken
Katoenen dameshemd met rechthoekige hals en broderie
schenkingen mevrouw A.Rosema-Begeman, Nieuwe Pekela

Drie wit katoenen herenhemden met gesteven front, buttondown-kraag
Wit katoenen laken en vier kussenslopen met gehaakte banen
Wit katoenen kussensloop met baan van broderie
Wit katoenen peluwtijk
Twee witte klokkenkleedjes
Twee pyjamazakken met broderie en borduursel in blauwe kruissteek
Gehaakte witkatoenen hoes
Lange gehaakte strook voor kastrand
Geborduurd kussenovertrek
schenkingen mevrouw H.Stevan-Bathoorn, Wedde

Wit hemd met ronde hals
Rood en grijs geruite katoenen peluwtijk en kussensloop
Grijsblauwe geruite katoenen peluwtijk en lap
Grijsblauw groot geruite katoenen bedden- en peluwtijk
Wit laken met ingezette gehaakte baan
Blauw geruit, katoenen tafelkleedje met geapliceerde rode biesjes
Oranje en rose geruite molton onderlegger
Oranje en blauw geruite molton onderlegger
Twee rode, bedrukte zakdoeken
schenkingen de heer en mevrouw Lesterhuis-Tunteler, Nieuwe Pekela

Rood gestreept katoenen bed
Rood, geel en blauw gestreept katoenen kussen
Rood, breed gestreept katoenen kussen
Rood gestreepte katoenen peluw
Wit katoenen bedsteevalletje, afgezet met gehaakte rand
Twee jute onderleggers
schenkingen mevrouw J.G.Hoiting-Schreuder, Nieuwe Pekela

Wit katoenen damesonderbroek, de pijpen afgezet met broderie
schenking mevrouw A.E.G.Westers-Reinders, Groningen

Voor de kelder

Cylindervormige, grijze grèskruik met oor en opschrift 'J.Boiten N.Pekela'.

H.: 31 cm

schenking familie L.Vos, Meeden

Jan Boiten was sinds 1890 bakker te Nieuwe Pekela

Hoge weckfles met schapenbout, illegale slacht 1940-1945 door familie Kiewiet-De Gries te Winschoten

schenking mevrouw I.Kiewiet-Bruggemann, Nieuwe Pekela

Drie hoge weckflessen met spekbonen, droge bonen en gedroogde appeltjes

schenking mevrouw S.H.Woltjer-Drost, Nieuwe Pekela

Hoge weckfles met pruimen

schenking familie H.de Jonge, Oude Pekela

Drie weckflessen met pruimen

Snijbonenmolentje, hout, ijzer

schenkingen mevrouw H.Strating-Polderman, Winschoten

Snijbonenvat van bruine grès, ingestempeld 3 en GA

H.: 57 cm

schenking de heer D.F.Wijchgel, Middelstum

Bewerkte kei voor het afdekken van een vat

schenking mevrouw G.Draijer, Nieuwe Pekela

Fles rode wijn met etiket 'Vin de fruit, Fiani rode vruchtenwijn, Nieboer wijnhandel Nieuwe Pekela'

schenking mevrouw A.Brouwer-Siepel, Nieuwe Pekela

Poesiealbum van Remke Hinderks (Onstwedde 1923-Rotterdam 2004), Oude Pekela 1932-1938

Schoolfoto Oude Pekela ca 1935 met Remke en Pieter-tje Hinderks, dochters van Frederik Hinderks, kruidenier aan de Wedderweg, en Martje Dik

Vaasvormig, metalen draaginsigne aan groen-wit lint (Rotterdam); op achterzijde gegraveerd '5^e prijs neuten-schaiten Gr(oninger) Genootschap 1997'

H. M. Weststrate-Schorer, *Het voorgeslacht en het nageslacht van Frederik Hinderks en Martje Dik*. Eigen uitgave 2003

schenkingen mevrouw H. M. Weststrate-Schorer, Zierikzee

Twee kleine, dunne boekjes met slap omslag en illustraties in steendruk, getiteld *Deugdzame Meisjes* en *Ondeugende Jongens*

Amsterdam, ca 1875

schenking de heer H.C.J.de Boer, Paterswolde

Stembriefje voor het kiezen van ouderlingen en diaconen van de Chr.Geref. kerk te Nieuwe Pekela (met namen van kandidaten), dertiger jaren 20^e eeuw
schenking de heer H.Haartsen, Voorschoten

Houten kleeerhanger met zwarte opdruk 'B.J.Abeling Manufacturehandel O.Pekela'

schenking mevrouw C.G.A.E. ten Horn, Groningen

Verzilverde theelepels, bekroond door vierkant schildje, waarin onder glas foto van 'Zeevaartschool Delfzijl'.

L.: 11,5 cm

schenking mevrouw J.Muller-Van der Zwaag, Nieuwe Pekela

Vier eikenhouten knopstoelen met rieten zitting

H: 91 cm

schenking familie D.Bosch, Hoogezand

Vier zgn. 'Culemborgse' stoelen met rieten zitting

Haal van hout en ijzer

Lange grijptang van hout en ijzer voor aanvatten hete turf

L: 104 cm

Koperen, van binnen met lood beklede, rechthoekige tabaksdoos

15,5 x 6,5 x 2,5 cm

Geelmetalen ketel met tuit, hengel en zwarte, houten dekselknop

Geelmetalen beker 'sigaren' en dekselpot 'tabak'

schenkingen de heer en mevrouw Roelfsema-Sagel, Oude Pekela

Zwart gelakte tinnen koffiepots op komfoor, in goud en rood gedecoreerd met landschapje binnen rocailles

Zwart gelakte blikken toverlantaarn, gemerkt 'Germany', en drie doosjes met in totaal 34 toverlantaarnplaatjes. In blikken trommel

Olielamp met witporseleinen voet met vergulde en groene decoratie, porseleinen oliehouder en metalen montuur. Geschikt gemaakt voor gebruik als elektrische lamp. H.: 49 cm

Rond pitriet mandje met kleurige papieren bloemen op houten plateau en onder glazen stolp. Vormt een paar met het exemplaar dat reeds in 2000 door de familie Ebling was geschonken (inv.nr SW 2000-30, zie Jaarverslag 2000, p.5)

schenkingen familie Ebling

Groen geschilderde butte

L.: 53 cm

Bruine chocoladepots met appliques, Engels aardewerk

Houten gekuipt tonnetje, h.: 33 cm ; ijzeren tang, l.: 55 cm ; kniepertjesijzer met ruitarcering op de bladen, l.: 68 cm

Hangplateau met zwarte, ijzeren pot, diam. 25 cm
 Alles afkomstig uit bezit familie Ebling te Oude Pekela
schinking mevrouw S.Mook, Oude Pekela

Twee blauwe handdoeken, afgezet met door schenkster
 in kruissteek geborduurde banden met 'Kapiteinshuis
 Pekela' en symbolen uit de Pekelder zeevaart
*schinking mevrouw S.Mulder-Duit, t.g.v. opening
 museum Kapiteinshuis Pekela*

Licht ovaal, houten jufferblok, doorboord met drie
 gaten. Sterk aangetast door zeewater. Opgevist bij Texel
*schinking de heer en mevrouw De Vries-Westers,
 Hippolytushoef, t.g.v. opening museum Kapiteinshuis
 Pekela*

Feestprent bij gelegenheid der troonsbestijging van
 H.M.Wilhelmina, Koningin der Nederlanden,
 6 sept. 1898 door C.N.Looman. 70 x 54 cm

Vijf vakdiploma's en oorkonde drogist/pedicure Willem
 Holvast (1919 - Nieuwe Pekela - 2005), 1936-1987

In rood, zwart en goud gekalligrafeerd diploma Erelid-
 maatschap voor de Heer W.Holvast als voorzitter der
 Jongel. Vereniging op geref. grondslag 'Onderzoekt de
 schriften' te Nw. Pekela. Het Bestuur: A.Hulzebos,
 Voorzitter, E.Snier, Secretaris

Theo Zwinderman, Huis drogist W.Holvast, Albert
 Reyndersstraat A 91 te Nieuwe Pekela
 Pentekening, 20 x 30 cm, ges. r.o. Theo Zwinderman
 1984

Drie pillendoosjes, twee medicijnflesjes, negen rolletjes
 etiketten, porseleinen vizel, glazen reclamebord Dro-
 gisterij Holvast

Polychroom geëmailleerd reclamebordje 'A.N.B.V. Lid
 van den Algem. Nederl. Bond voor voetverzorgers. Pe-
 dicure'. 15 x 20 cm

Twee gele en rose gebreide katoenen kruikenzakken
schinking erven W.Holvast, Nieuwe Pekela

Gestencild verhuisbericht van slagerij 'De Gunst',
 J.Löhr, Nieuwe Pekela, E 13, 6 maart 1952
schinking mevrouw D.Nap-Reens, Nieuwe Pekela

Verzameling (drie ordners) foto's en 480 dia's van an-
 sichtskaarten met voornamelijk dorpsgezichten van Oude
 Pekela
schinking de heer R.P.J.Groenewold, Stadskanaal

Johan de Haan, 'Hier ziet men uit paleizen'. *Het Gro-
 ninger interieur in de zeventiende en achttiende eeuw*
 (Groninger Historische Reeks nr 31). Assen 2005
 Op p. 409 vermelding van de verguld loden sierstrips in
 de porseleinkastjes van het bedschot en op p. 414 van de
 randlijst van de tegellambrizing in de voorkamer van
 het Kapiteinshuis Pekela
aankoop

Jan Glas en Jur Engels (samenst.), *De 100 mooiste Gro-
 ningse gedichten*, Groningen 2006
 Hierin opgenomen van Jac. Bulle (Nieuwe Pekela 1928
 - Amsterdam 1995) het gedicht 'Rugger'
aankoop